

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra NATURENS OG FOLKE-RETTENS KUNDSKAB

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. Billeskov Jansen ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 395. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg01val-shoot-idm140427225206048/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

NOTER

- anden. – *Casus*, Tilfælde, Hændelse. – *imidtertid de ere*, medens de er. – *Ægtefæillet*, Ægtefælled, Ægteskab. – *staa aabenbare Skrifte*, offentligt, dvs. i Menighedens Nærværelse bekende deres Synd. – *paa Middel*, paa Midler, dvs. med Pengebøder. – *Spindehuuset*, Straffeanstalt eller Tugthus, hvor Kvinder blev anbragt og maatte udføre Spindearbejde.
- S. 142. *Ex. gr.*, *Exempli gratia*, for Eksempel. – *dependere*, afhænger. – *for Brylluppet*, før Brylluppet. – *ved andres Middel*, ved Hjælp af andre, med andre som Mellemmænd. – *Cartes Blanchés*, uindskrænket Fuldmagt, fri Raadighed og Brug.
- S. 143. *Plenipotentiaries*, Fuldmægtige. – *Knud Gyldenstjerne*, Biskop, mente sig berettiget til, under Forhandlinger i Norge med Christian II, at love denne frit Lejde til København; Christian II fængsledes, da han i Juli 1532 kom til København. – *et omgængeligt og sociable Levnet*, et Liv med menneskelig Omgang og Selskab. – *for andre Creaturs*, fremfor andre Skabninger. – *Løb, Løb*. – *undervise*, oplyse, vise Vej for. – *for Huusene*, udenpaa Husene.
- S. 144. *Lucianus*, Lukian, (f. ca. 120 e. Kr.), græsk Filosof og Satiriker i sin Dialog om Dansen (Stk. 65), om denne fantastisk udtrykfulde Danser der, alene og uden Musik, skildrede Mars' og Venus' Elskovseventyr. – *Monstr. de Sancy*, Achilles de Harlay de Sancy (1581-1646), Biskop i St. Malo i Frankrig. Han levede som kongelig Udsending i en Aarrække ved det tyrkiske Hof. – *Dumme*, stumme. – *Seculo*, af *seculum*, Aarhundrede. – *Velasco*, Enecus Fernandez (16. Aarh.), øverste Militærchef (lat. *conestabilis*, sp. *condestable*) i Castilien. – *Doctor Vallis*, John Wallis, engelsk Matematiker (1616-1703), Professor i Geometri i Oxford. – *Clericus*, Jean Leclerc (1657-1736), reformert, kritisk Teolog. – *Vitringa*, Campegius V. (1659-1722), hollandsk reformert Teolog. – *P. Simon*, mul. Fejl for R. Simon, Richard S. (1658-1712), en af Grundlæggerne af den historiske Bibelkritik. – *Skabelsens Bog*, Genesis, 1. Mosebog.
- S. 145. *Mads-Foss*, nedertysk Matz-Fotz, begge Ord nedsættende. Betydningen usikker. – *gaaer fra vor Mæning*, adskiller sig fra, er forskellig fra vor M. – *Athanasius*, Ath. d. Store (297-375), Biskop og Kirkefader. Han maatte flere Gange flygte p. Gr. a. religiøse Stridigheder.
- S. 147. *Quintilianus*, Marcus Fabius Q. romersk Retor (Taler) fra 1. Aarh. – *Aul. Gell.*, se Note til S. 126. – *P. Nigidius*, Figulus Publius N. (1. Aarh. f. Kr.), romersk Videnskabsmand. – *piinlig Forhør*, Forhør under Tortur. – *in crimine læsæ Majestatis*, i Majestætsforbrydelse. – *den almindelige Lands Proces*, den almindelige Rettergang. – *tilstaaer*, indrømmer.